ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5803 — ՓԵՏՐՈՒԱՐ 18 / 3 ՄԱՐՏ — ՈՒ ԲԱԹ — 27 ՋԻԼՀԻՃՋԷ 1322 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5803

درسعادت غلطه ده آره‌وك فرنجی ادارهسنده

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցո փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառացիներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՎԱՆԱՅ ԹԵՄԸ

Վանայ Առաջն. տեղապահին եւ Գաւառական Վարչութեան քիչ մը հմտութիւն ունենալ բաւական է՝ տղմունելու համար իրենց թեմին նորընծայ Պատրիարքը, յանձին Տ. Արիստակէս եպիսկոպոս Վանքեանի, որ, ինչպէս անցեալները ծանուցին լրագիրները, ընտրուած է արդէն այդ պաշտօնը. եւ խստացած է իր նոր պաշտօնատեղին մեկնիլ գարունը եկածին պէս։ Հեռաւորապէս այլ եւս տեղի չկայ հրաժարելու, ընդհանուրը պէտք է որ տեղւոյն Քաղաքական ժողովը իր հրաժարականը եւ առնէ, իսկ Առաջ. Տեղապահն ալ հրաժարելու միտք բնաւ չունենայ, որովհետեւ նորընծայ Պատր. Փախանորդը անկերպարան ու կոմպրոմիսեալ վիճակի մը առկիւռը չէ որ պիտի քաջալերուի այդ Թեմին հովանաւորելու ընդունելու եւ զայն շարունակելու։

Եւ արդէն գաւառական բոլոր պաշտօնէութիւնները, Առաջնորդ. Տեղապահ, Փախանորդ, Գրչական ժողով, Քաղաքական ժողով եւն. պէտք է միանգամ ընդ միշտ գիտնան թէ հրաժարիլ եւ իրենց հրաժարականներով Պատրիարքարանը դատեցնեն՝ իրենց կոչման խատը կը համեմատ։ Պատրիարքարանի արամադրութեան տակ ա՛լ բաղմաթիւ առաջնորդաց, տեղապահաց կամ փախանորդաց եկեղեցականներ կան, որ անմիջապէս փութացնե՛ւ որ հրաժարում տեղի ունենայ եւ ա՛յ ալ Քաղաքական կամ կրօն. ժողովի անդամաց, որպէս զի շատ մը յոյսդրներ առայ հրաժարողներուն տեղ։ Առակ դատ՝ պէտք է գիտ՝ալ նաեւ որ մէն մի գաւառի Թեմական գործերուն նայիլ տեղացիներուն պարտքն է. Պատրիարքարանը վերին հսկողութիւն մը, վաւերացման իրաւունքն մը կը բանեցնէ միայն։ Ուստի երբ գաւառացիներ իրենք անարդար դատերն իրենց Թեմական պէտքերուն յանձնման, հոգեւոր ու եկեղեցական, տնտեսական ու կրթական հոգածութեանը, շատ իրաւունք չեն ունենար յանանալ Թէ այդ Թեմական պէտքերուն հոգածութիւնը ուրիշներու կողմէ կրնայ կատարուիլ։

Այս իրողութեան միանգամ ընդ միշտ վերահասու ըլլալէ ետքը՝ բոլոր գաւառական պաշտօնական մարմիններուն ընդ որս եւ Վանայ Առաջ. Տեղապահին ու Գաւառական Վարչութեան անդամներուն պարտականութիւն է ազէկ անդրադառնալ այդ նշմարութեան ու ըստ այնմ վարուելով ուեւերդ ակնկալութիւններ չունենալ հրաժարականներէն։

Մասնաւորելով խօսքերնիս Վանայ Թեմին վրայ, ինչպէս ըսինք արդէն, իրենց մէջ պիտի ունենան Վանքեան Սրբազանը, որպէս՝ գարնան ընդ փոյթ Վան ուղեւորութեան յօժարելու լուրը անչուշտ գոհութեամբ լսեցած է։ Կը լսուանք Թէ նոյն իսկ հրաժարող կամ հրաժարելու միտք ունեցող պաշտօնական անձնաւորութիւնները այդ լուրը լսելով եւ կեցած ըլլան իրենց մտադրութիւններէն, ինչ որ կանխիկ արդիւնք մը կրնայ՝ նը. կատարել նոր Պատր. Փախանորդ Սրբազանին ապագայ պաշտօնավարութեանը։

Բայց բոլոր այս խորհրդածութեանց մէջ կէտ մը կայ որ պէտք չէ մոռնալ, այն է Վանքեան Սրբազանի այդ պաշտօնը ընդունելու յօժարութեան Թաղած գոհացուցիչ ապաւորութիւնը, որ ինչքան Վանայ մէջ ղգալի է, նոյնքան բոլոր այն շրջանակներուն մէջ՝ ուր ուրախ կ'ըլլան երբ իմանան մեր եկեղեցականներուն իրենց առաջարկուած պաշտօնները ընդունելը, բան մը որ, ինչպէս յայտնի է, դժբաղդաբար հազուադէպ պարագայ մըն է։

Շատերը այնպէս կարծեցին, երբ իմացան, այնպէս վանքեան Սրբազանի Վանայ Պատր. Փախանորդը անուանուելը, Թէ անիկա ալ սովորական դարձած հրաժարականներուն պէս հրաժարական պիտի առայ։ Բայց ինչպէս կը յիշեն Արեւելքի ընթերցողները, մենք առաջին եղանք հաստատողներէն Թէ Տ. Արիստակէս եպիսկոպոս չպիտի հեռանի այդ սովորութեան, այլ իբր նշմարիա պաշտօնայ եկեղեցիի, պիտի յօժարի երթալ ուր որ Եկեղեցւոյ պէտքը կարեւոր դատէ իր ներկայութիւնը։ Մեր այս համոզումը, զոր լաւագոյն յոգուածով մը յայտնեցինք առկէ բաւական առաջ, ուրիշ յոգուածով մը, հիմնուած էր Տ. Արիստակէս եպիսկոպոսի՝ իր ձեռնասուն Տ. Բարթուղիմէոս Ս. արքեպիսկոպոսին տարած դասատարակութեանը վրայ։

Այժմ ուրախ ենք եւ պարտք կը զգանք հրապարակաւ յայտնելու մեր ուրախութիւնը անոր համար որ Վանքեան Սրբազանը յաւասարար չբերաւ իր վրայ հաւատք ու վստահութիւն ունեցողներու։ Աներկբայ ենք նաեւ Թէ ինչպէս իր յանձնառութեամբ արդարացուց այդ հաւատքն ու վստահութիւնը, նոյնպէս պիտի պահէ իր պաշտօնավարութեան արդիւնաւորութեամբը։

ՑՈՒՍԱԿ

ԴԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Կարեւոր գիւտ մը.— Հակակեղծամաշխին տարեւոր։

«Մանիւել Ժենեռալ տը լ'Էնսթիթիւթսնց Բաիմեռ» Թերթէն կը քաղենք լուրս այս ուրախարի աղերը, յուսալով որ անով օգտակար Նորայութիւն մը մատուցած կ'ըլլանք ծնողաց.—

Բաքթէրիան Հոսոսատութեան օժանդակ բժիշկներէն մէկը, Պ. Մարթէն լսելու է բաքթիրներ չինելու հակակեղծամշկային հեղուկ չինելով (bonbons antidiphtérique): Բրքի Բարիզիկնի խմբագիրներէն մէկուն հետ ունեցած տեսակցութեան մը մէջ, բմբիկ Պ. Մարթէն կը բացատրէ նորագիւտ բաքթիլներուն առաւելութիւնները։

«Կը կարծեմ Թէ, ըստ է ան, իմ շաքարներս կեղծամշկի յանախադէպ արկածները նուազեցնելու պիտի ծառայեն։

«Ես Թարգմանեցի Թէ աղայ մը կեղծամշկէ բռնուած է։ Շիճուկի ներարկում մը կ'ընեն անոր, եւ ապաքինելու վրայ է։ Նոյն իսկ ես Թարգմանեցի Թէ կատարելապէս առողջացած է, այնպէս որ տենեակին մէջ կը պտտի, կը վազէ, կը խաղայ եւ իր զբաղումներուն կը պարապի։ Շա՛տ լաւ, միայն Թէ, տխագիտական կերպով եթէ քննեք այդ առողջացած աղուն կոկորդը, ինքնուն ա հարիւր հոն պիտի գտնէք կեղծամշկային աղի մանրէներ, (acilles diphtériques), որոնք կատարելապէս վնասակար են եւ փոխանցիկ (virulent)։ Ու գիտէ՞ք Թէ ո՞րքան ասոնց մանրէներէն կրնայ ունենալ ապաքինած կեղծամշկաւոր մը՝ իր կոկորդին դէմ։.— Շարաթներ ու ամիսներ։ Կը հասկնաք ուրեմն Թէ ի՛նչ կը պատահի երբ այդ աղան, որ առողջ կը կարծուի, կը սկսի դպրոց յաճախել։ ան՝ իր ընկերներէն շատերուն կեղծամշկ պիտի փոխանցնէ։ Ինա լաճախ այդպէս է ծագումը կեղծամշկի հանճարակներուն՝ որոնք կը սկսին դպրոցներուն մէջ եւ կ'անցնին ասունէ ասուն։

«Ուստի, ինչպէս որ ըսի, շիճուկաւոր բաքթիլները պիտի չնչեն կոկորդին մէջ մնացած պասիլները, ու այն ատեն կեղծամշկաւորէ վարակուելու վախն ու վտանգն ալ պիտի անհետանան.

«Ուրիշ կէտ մըն ալ կայ։ Դիտէք Թէ երբ կեղծամշկ կը ծագի քնատնիքի մը մէջ, Թէ՛ միւս առողջ աղաքը եւ Թէ՛ նոյն իսկ չափահասները վարակուիլ պատրաստ պիտի լլլաղայն եւ Թերեւս միակ միջոցը ճանչցուած է շիճուկով ներարկումը, ինչ որ բժշկական լեզուով նախազգուշական (prophylactique) կը կոչուի։ Լաւ ուրեմն, կարելի Թէ այս պարագային մէջ ալ շիճուկաւոր բաքթիլները առնուելու պիտի ընեն ներարկումը, որպէս արդէն ընդհանրապէս դժգամանութեամբ կը համակերպի ժողովուրդը։

Ցարդէլի բժիշկը չէ ըսած միայն Թէ այդ բաքթիլները ընդհանրացած եւ տարածուած են Թէ ոչ, ինչ որ սակայն շատ դիւրին է տեղեկանալ դեղավաճառներէն։

Բաւական է որ գիտենք արդէն Թէ այդ մանաշուք եւ անուսոր հիւանդութիւնը Ռուսի շիճուկէն զատ՝ նորագոյն եւ Թերեւս զօրեղագոյն Թշնամի մըն ալ կ'ունենայ Տոքթ. Մարթէնի հակակեղծամշկային շաքարներուն դիւտովը։

ՏԻԳՐԱՆ Ս. ՇԱՀՇԵԱՆ

ՊԻՈՍ Ժ. ՊԱՊԸ

ՈՒ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ռբվիւ տը Բարիի փետր. 15ի Թիւին մէջ ուտրատ է շարքը Պիոս Ժ.ի վրայ հրատարակուած նօթերուն։ Այդ յոդուածին պարունակած դիտողութիւնները, սարեւ հրատարակած, ցոյց կուտան Թէ ի՞նչպէս անյաջողութեան մատնուած է այն հիգերը, որով Պիոս Ժ. Պապը կ'ուզէր բարեւորել եկեղեցական հնաւուրց երաժշտութիւնը, երբ նոր կը բարձրանար քահանայապետական աթոռը։

Պապը անտարակոյս կ'ընդունի կիսմաներու ազդեցութիւնը կրօնական զգացումի տարատութեանց վրայ։ Դիտէ Թէ արեւելեան երկիրներու մէջ, ժողովրդեան հոգին պէտք կը զգայ լոյսի, գեղեցիկ, սակեզծանմներու, չը լսուցուցիչ փայլի եւ մեղեդիական փղերգի։ Գրեթէ կամարներու կիսատաւերը սարսուռ կը պատճառէ ասնոր, ու Հիւսիսի երաժիշտներուն լորինած եղանակները տխրութիւն առաջ կը բերեն։ Բոլորներ կը գտնուին Թէ մեղմաղձոտ երաժշտութիւն մի՛ միայն է։ Բայց Պիոս Ժ. ո՛րքան ալ վարժուած ըլլայ իտալական հոգիին քմայքներուն, չուզեր որ նուիրական հոգեւորականներուն խառնուին տլիտարիկ եղանակներ։ Զուզեր որ Նորմայի կամ Թրուպադուրի եղանակները ցոլանան Ալի Մարիայի կամ Թանքում էրկոյին մէջ։ Մինչ Լէոն ԺԳ. կ'երազէր վերանորոգումը Արիստոտէլեան Թոմասեան իմաստասիրութեան, Պիոս Ժ. ալ կ'երազէ կրօնական երաժշտութեան բարի ուսանողներուն վերահասանումը։ Եկեղեցականներէն չարաքաջ արդի երաժշտութիւնը, բայց կ'ուզէ որ ընդունի նաեւ Բաւէնթիանի եւ իր գործը շարունակող մեծանուն մարդոց մշակած ուսանելական երաժշտութիւնը։ Պապը մատնանիշ կը փափաքի որ արդի երաժշտութիւնը ոչ միայն գեղեցիկ ըլլայ, այլ եւ ազնիւ։ Ինչպէս որ ըսի, չեմուկաւոր բաքթիլները պիտի չնչեն կոկորդին մէջ մնացած պասիլները, ու այն ատեն կեղծամշկաւորէ վարակուելու վախն ու վտանգն ալ պիտի անհետանան.

«Ուրիշ կէտ մըն ալ կայ։ Դիտէք Թէ երբ կեղծամշկ կը ծագի քնատնիքի մը մէջ, Թէ՛ միւս առողջ աղաքը եւ Թէ՛ նոյն իսկ չափահասները վարակուիլ պատրաստ պիտի լլլաղայն եւ Թերեւս միակ միջոցը ճանչցուած է շիճուկով ներարկումը, ինչ որ բժշկական լեզուով նախազգուշական (prophylactique) կը կոչուի։ Լաւ ուրեմն, կարելի Թէ այս պարագային մէջ ալ շիճուկաւոր բաքթիլները առնուելու պիտի ընեն ներարկումը, որպէս արդէն ընդհանրապէս դժգամանութեամբ կը համակերպի ժողովուրդը։

Ցարդէլի բժիշկը չէ ըսած միայն Թէ այդ բաքթիլները ընդհանրացած եւ տարածուած են Թէ ոչ, ինչ որ սակայն շատ դիւրին է տեղեկանալ դեղավաճառներէն։

Բաւական է որ գիտենք արդէն Թէ այդ մանաշուք եւ անուսոր հիւանդութիւնը Ռուսի շիճուկէն զատ՝ նորագոյն եւ Թերեւս զօրեղագոյն Թշնամի մըն ալ կ'ունենայ Տոքթ. Մարթէնի հակակեղծամշկային շաքարներուն դիւտով

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Զինուորական վերջին գործողութիւնները.— Քուրոբաթիին կացութիւնը.— Ճապոնիոյն լառաջացումը։

Հիմա կացութիւնը չատ անպարզ է Բուրոբաթքին զօրավարին համար, մասնաւորապէս Զին-Զէ-Զէնկի կողմերը՝ Մուքտէնի արեւելեան հարաւային կողմէն հարիւր քիլոմէթր հեռուն։ Հեռագիրները, ինչպէս ծանուցին, փետր. 24ին Ճապոնները չոլոզեցան Պէրէզնէվի բլուրին դէմ կատարուած յարձակումին մէջ։ Զին-Զէ-Զէնկի տաքիլ, ուր քանի մը ճամբաներ զիրար կը կտրեն։ Փետր. 17ին Ճապոնները նորէն յարձակեցան, լեռնային տոպ եւ դաշտային վեց թնդանօթներ գործածելով։ Սակայն զօրավարը ծանոյց թէ ասիրալ կատարուած ճակատամարտը չատ բուռն էր. ռուսական դիրքերը չրջապատուած էին եւ կամ թէ թեւերով եւ փոքր ամրոցներով, որով Ճապոնները մեծամեծ կորուստներու ենթարկուեցան։ Այսուհանդերձ Ռուսերը, թիւով քիչ ըլլալով, հարկադրուեցան նահանջել։ Ճապոնները կ'երեւայ թէ հաղթանակ կը հասնին իրենց նպատակակէտին վրայ՝ ռուսական ձախակողմին ծայրը։ Ճապոնացիներուն դիմաց կեդրոնը նախ Զ.օ-Զէնի մէջ էր՝ Թա-Զէ-Հոյի վերի կողմը. փետրուարի առաջին օրերուն մեկնեցան այդ տեղէն մէկ կողմէն Թա-Լինկի եւ միւսէն ալ Թա-Բին-Տու-Զանի ուղղութեամբ։ Այդ կրկին յառաջացումով քիչ առնէն գրաւեցին Սաւ-Տաւը, Ուի-Ցէ-Ուի-Ցէն եւ վերջապէս Թա-Բին-Տաւ-Զանը՝ փետր. 19ին։ Սաւ-Տաւէն եւ Ուի-Ցէ-Ուիրեէն կը սկսին լեռներին երկու ճամբաներ ոլոր Զին-Հօ-Զէնկ կը տանին։ Ճապոնակն երկու զօրաբանակներ, առանց կենալու, կը հետեւին այդ երկու ճամբաներուն՝ միասին ժամանելու Թա-Զէ-Լինի կիրճին եւ Պէրէզնէվի բլուրին առջեւ։ Այդ երկու դիրքերը զրոս Ռուսերը կը պաշպանէին, Ճապոնացիներուն ձեռքը ինկան։ Միւս կողմէ, Ճապոնական ուրիշ զօրախումբ մը Ուանտա-Լինկի կիրճին մօտերը երեւցաւ, Պոտ-Եա-Բա-Մայն Ֆուն-Զուան առեղ ճամբուն վրայ։ Բայսրի կ'երեւայ թէ Ճապոնները նպատակ ունին ամէն կողմէ յարձակիլ Թա-Լինկի լեռներուն գագաթին վրայ։ Եթէ երկուսն հեռագիրներուն հաւաք ընթալու հարկ ըլլայ, Ճապոնները հնազանդեցան իրենց ծրագիրը, ամէն կողմերէ կը յառաջանան, Ռուսերը կը նահանջեն. նաեւ, ամէն կարեւոր պարագան, Բուրոբաթքին նահանջի գիծը կարուած է։

Բարիզ, 27 փետր.— Զին-Հօ-Զէնկի ճակատամարտին վրայ տարուած տեղեկութիւնները ճակատի թոյլ չեն տար յանդգնելու այդ գործը։ Կը կարծուի միայն թէ Ճապոնները կը յառաջանային միւնոյն տեղը տաքեղ երկու ճամբանեռով՝ մէկը Ո ի-Զէ-Ուի-Զէէն հոգ եւ միւսն ալ Սաւ-Տաւէն. նաեւ իրենց տարջեւ կը վանէին հանելիք օրը Խապալինկն, առաջին ճամբան վրայ եւ Զէն-Զի-Լինկէն, հոկրորդին վրայ, վտարուած Ռուսերը։ Ռուսերուն ընթացքը մի չեւ վերջը մի մրոն պաշպանական էր, սակայն, Զին-Հօ-Զէնկի, ուր քանի մը ճամբաներ իրար կը կարեն դիրուսանական կարեւորութիւնը նկատի առնելով պէտք չէ տարակուսիլ թէ այդ պաշպանողական գիծը բաւական մանրամասն պատճառուած է։ Այդ մասին ռուսական հեռագիրներուն լռութիւնը համարեա է հաստատեալ թէ Ճապոնացիներուն ճակատամարտի մը պահուն, նոր ընդհանրութիւնքի զգուշացան։

Բարիզ.—Բրրի Բարիզկենի եւ էֆ որ Բանրի Բաթիակցիները կը ծանուցանեն թէ մասնաւոր հեռագիրներու նայելով, Զին-Հօ-Զէ-ի առջեւ ճակատամարտը մեծ կատաղութեամբ կը շարունակուի, բայց Ռուսերը Ճապոնացիներուն թիւի չափազանց առաւելութեան հանդէպ, հարկադրուած են նահանջել։ Կորստեանները անսպասելի են, մանաւանդ սպաներէն։

Լոնտոն.— Սին-Մին-Թինկէն հեռաբերելը կը հեռագրեն Տայլի Թելիկրաֆի.— Բառասուն հազար Ճապոնցիներ Ցաքսէնն ժամանեցին Մանչուրիոյ սահմանագլուխին ոլորտները անցնելով։ Լի-Զիա-Վուի ընդհարման մասնակցող եւ Թունկուզ կարծուելոյները Ճապոնցիներ էին՝ չինական վերարկուներ հագած։ Ճապոնական վեց հազար զինուորներ, թնդանօթներով, ոտ առաջ անցան Սին-Մին-Թինկի եւ Լիաոյի մէջտեղէն, դէպ ի հիւսիսային արեւելք Ցաքսէնն երթալով։

—Մուքտէնի ռուսական պանքային Տնօրէնը հրման ստացաւ պատրաստ ըլլալ՝ պանքան փակելու համար։

ՌՈՒՍ ՀԱՅԱՍԱՆԱՏԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կրիքենպէրկ զօրավարը.— Բուրոբաթքին եւ երկրորդ մէկ տեղ՝ կապիրը — Նոր ասխատակցութիւն անկարելի.— Ռեհեն քամբի զօրավարին մէկ ճամակը։

Բարիզ 27 փետր.— Հեռագրական գործակալութիւնները ալ եւս չեն խօսիր Կրիքենպէրկ զօրավարին վրայ։ Բանի մը օր առաջ նանուցուեցաւ թէ զօրավարը Մանչուրիա պիտի չդանայ։ Բուրոբաթքին, զոր ուղեն յուղեն Մանչուրիոյ բանակին ընդհանուր հրամանատարութեան պաշտօնին մէջ պիտի պահեն, քանի որ անոր տեղը անցնելիք կարող յարգդ մը չկայ, ապրի մը միջոցու Սանտէբուի ճամբուն վրայ նոր ու մանրամասն տեղեկագիր մը մասոյց Զորքոյ։-Սէլոյ։ Բուրոբաթքին զօրավարը կր կ'կնէ իր հեռագրական տեղեկագիրին մէջ երբ դարձարարութիւնները եւ կը յարէ թէ զանազան տարիներով վեց անգամ հրամայած էր Կրիքենպէրկ զօրավարին որ իր զինուորական գլուխը կենայ։ Նաեւ իր այդ հրամանները հաղորդեր է բարեկամական հանմանեներուն։ Հակառակ այս յաստ հրամաններուն, Կրիքենպէրկ յամառեցաւ եւ յանկարծ Բէգերպուրկ ուղեւորեցաւ։ Բուրոբաթքին իմանալով որ մատդրութիւն կայ այդ զօրավարը նորէն Մանչուրիա զրկելու, որպէս զի իր պաշտօնը վերառնէնէ, իր վերջին տեղեկագրին մէջ կը յայտարարէ թէ չի կարենար ընդունիլ այդ տեսակ աշխատակից մը որ անկարգապահութեան ու անհամաձայնութեան օրինակ հանդիսացած է։ Բուրոբաթքին յայտարարած է նաեւ որ կրիքենպէրկ զօրավարը եթէ վերադարձին, ինչ որ ստորնացուցիչ է իրեն համար, պիտի հրաժարի իր պաշտօնէն։ Կ'ըսուի թէ Զարը համամիտ պիտի գտնուի Բուրոբաթքինի։ Միւս կողմէ կ'ըսուի թէ բոլոր այն զօրավարները, որոնց ուղղած է յանձնել Մանչուրիոյ ընդհանուր հրամանատարութիւնը, չեն ուզած ընդունիլ այդ խիստ դժուարին պաշտօնը։

—Ռեհենքամբֆ զօրավարը նամակի մը մէջ կը յայտարարէ թէ Բուրոբաթքին արագարդ ազդեցութիւն մը կը գործէ պաշտօնեան եւ զինուորներուն վրայ։ Այդ ազդեցութիւնն չ'որոնիւ իւրաքանչիւրը պատրաստ է ուրախութեամբ ու եռանդով դիմադրելու ամէնէն մեծ վտանգներուն։ Զօրավարը կը յարէ թէ, իր մասին, ինքզինքը բարեբաղդ կը զգայ՝ այդ տեսակ պիտի մը հրամանին առակ գործելուն համար։ Ռեհենքամբֆ զօրավարին նամակը զուարթ չեչտ մը ունի, առկէ որ ապատարութիւնը առաջ կուգայ թէ զինուորները ինքզինքին զօրաւոր եւ լաւ ապահովուած կը զգան։ Ռեհենքամբֆի այդ նամակը բարեկամի մը ուղղած է՝ անհատական կերպով եւ ոչ թէ հրատարակուելու համար։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Բարբ-Արթուրի փոխ տականները.— Ճաքոնի մէջ նաւային օրենսդիրները.— Սառոյցներու մէջ բռնուած նաւեր.— Ձիւնացիներու գլխատում.— Հաւատարեան զրոյցներ.— Ձիւնական եղերերներ.— Փոխարտնաւեր։

Բերդեսպուրկ. 27 փետր.— Ձէ-Ֆուի ռուսական հիւսիսային բազմաթիւ հեռագիրներ կ'առնուին Բարբ-Արթուրի ոլորտարարդ Միկներու տարբալի կացութեանը վրայ, առանց մէջ մեծ թիւրութիւն կը տիրէ։ Ձինքիրներու եւ Սերեպոլիներու բարեցակամութեանը հակառակ, որոնք այդ խեղճերուն շատերը հիւրընկալած են, հարիւրաւորներ անպատսպար կը մնան։ Փարթով վրաններ կը կանգնուին եւ առաջարներ կը կառուցուին, սակայն հացաւ, ուտելիք, դեղ եւ մանաւանդ դրամական մրդոյներ բնաւ չկան։ Շաբաթներ մը պիտի վարձուի այդ տարաբախտները Քիաօ-Ձէու կամ Շանկայ տանելու համար, ուրկէ իրենց ծննդավայրերը պիտի դիտուին։

Լոնտոն.—Բարբ-Արթուրի մէջ տանկ բոլոր Ռուսերուն թիւն է 17,600, որոնց 3,387ը՝ վիրաւոր, 740ը՝ ջղային գրգռութեան ենթակայ եւ 3,075ն ալ՝ ծանրապէս հիւանդ։

Թոքիօ.—Ճապոնի ծովային պաշտօնարանին եւ ամբողջ երկրին մէջ բուռն զգացում մը կայ մարտանաւերը բուն իսկ Ճապոնի մէջ չինելու համար։ Ճապոն այդ տարիթիւ բազմաթիւ նաւաշինարաններ պատրաստած եւ արդէն սկսած է գործադրել նաւային չինութեան ընդարձակ ծրագիր մը՝ երկու խօշոր զրահաւորներու շինութեան համար։

—Տակաւին չհասկացուեցաւ թէ հաւքայոյի հիւսիսային կողմը սառոյցներուն մէջ բռնուած նաւը ո'ր ազգին կը պատկանի, վասն զի ասոյցի կարներէն անկարելի է այդ նաւին մօտենալ, որ բոլորովին չրջապատուած է։ Երկու ուրիշ նաւեր, որոնք Սուէի նեղուցը անցնիլ փորձած էին, սառոյցներէն բռնուած են։ Կը կարծուի քէ Ճապոնական նաւեր կը հանին այդ նաւերուն վրայ զոր պիտի գրաւեն, երբ սառոյցներէն ազատին։

—Տալիի մէջ ատենէնէ Ցինոյներ գլխատուեցան, պաշտօներ ոլոր փորձած ըլլալնուն համար։

Լոնտոն.—Թոքիօյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնի նոխարարական Քացուրա կոմսը, գաւառային կառավարիչներու ներկայութեանը հրապարակախօսութիւն մը կատարած ատեն, յայտարարեր է որ Ճապոն բրոյած է պատերազմը չարունակել ամենամեծ ուժգնութեամբ։

—Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն Սրանդարտի.—Ճապոնական դեսպան Թաքահիրա կոմսը կը յայտարարէ թէ ան ինք եւ ոչ ալ Ճապոն հաշտութեան համար բանակցութիւն չեն կատարեր. նաեւ կը հերքէ այն լուրը թէ Ռուզվէլթ նախագահին հետ իր կատարած տեսակցութեան իմաստը թեղերպուրկ հեռագրած ըլլայ։

—Շանկայէն ուղղուած հեռագիր մը նայելով՝ տեղ այն չինական փոխարքան որոյեր է երկու լանատարկներ ալ դրիել Ֆու-Թիէնի հարեքները. նաեւ Ման-Եանկի եւ Բէյ-Եանի նատարժիններէն առնուած մարտանաւեր պիտի պաշպանեն այդ հարեքներուն նաւանանգիստները։

—Հաղարիէն կը հեռագրեն Տայլի Մէյլի.—Գերմանական Համպուրգ-Ամերիքա շոգենաւային Ընկերութիւնը ստացեալ շոգենաւեր վարձնց Ռուսիոյ՝ իբրեւ փոխադրանաւ ծառայելու համար։ Պայմանագրութիւնը կը արամադրէ թէ այդ շոգենաւերը եթէ բռնուին, Ռուսիա անոնց իւրաքանչիւրին գնման արժէքը պիտի հատուցանէ։ Տասերկու շոգենաւերը մարտ 1ին ճամբայ պիտի ելլեն Համպուրգէն՝ ռուսական դրօշով՝ ածուխ եւ ուտելիք բեռցած, ռուսական երիտասարդ ու երրորդ նաւաստիներուն համար, որոնց պիտի ընկերանան մինչեւ Մոլրանդոյն Արեւելք։ Վերջին հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա այդ շոգենաւերէն երկուքը գներ է՝ իբրեւ օժանդակ-յածուարակ գործածելու համար։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ 2 մարտ.—«Սէնթրէլ Նիւզ» Մանչուրիոյ իր թղթակցէն հեռաւոր հեռագիրը ստացած է.

«Բուրոքի զօրավարը նորէն յարձակեցաւ ռուսական բանակին ձախ թեւին վերայ։ Ռուսերուն ձախ թեւին հրամայող Լիխնիէվէվ զօրավարին զինուորները չկրցան եւ մնալ Ճապոնացիներուն յարձակումը եւ եւ քաշուեցան, որով Բուրոքի զօրավարը Մուքտէնի վրայ կը քալէ»։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ վերջին ճակատամարտներուն մէջ Ռուսերէն ութը հազար հոգի մեռած կամ վիրաւորուած են։

ԲԱՐԻԶ.— Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը սա հեռագիրը ստացած է Մուքտէնէն.

«Մանչուրիոյ մէջ պատերազմը կատարելապէս ընդհանրացաւ։ Ընդհարում կատարելու համար Շա-Հէ դի վրայ համախմբուած բոլոր զինուորները կը մասնակցին ճակատամարտներուն, որոնք քանի մը օր պիտի տեւեն։ Թիէ-Լինկի մէջ մարտկոցները կը զորացուին՝ նամանաւանդ մը իբրեւ նոր յարձակում։ Ռեհենքամբֆ զօրավարին հրամայեցաւ թէ ամրոցները պիտի չթողուն։ Ռուսերուն ձախ թեւին վրայ ճակատամարտը չէ դադրած։ Այդ կողմէն բուռն թնդանօթաձգութեան մը ձայները կը լսուին։ Արդիւնքը յայտնի չէ։

—Բիդերսպուրկէն հեռաւորը կը հեռագրեն «Ինֆորմասիոն» գործակալութեան.

«Սախարով զօրավարը կը հեռագրէ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին թէ Թիէ-Լինկի կողմերը երեւան ելան Թունկուզներու խումբերը եւ մղուած են։ Ճապոնական զօրախումբեր Մուքտէնի մօտ յարձակեցան ռուսական դիրքերուն վերայ, բայց Ռուսերը դիւրութեամբ եւ մարդերուն շատերը հիւրընկալած են, հարիւրաւորներ անպատսպար կը մնան։ Փարթով վրաններ կը կանգնուին եւ առաջարներ կը կառուցուին, սակայն հացաւ, ուտելիք, դեղ եւ մանաւանդ դրամական միջոցներ բնաւ չկան։ Շաբաթներ մը պիտի վարձուի այդ տարաբախտները Քիաօ-Ձէու կամ Շանկայ տանելու համար, ուրկէ իրենց ծննդավայրերը պիտի դիտուին։

Լոնտոն.—Բուրոքի մէջ տանկ բոլոր Ռուսերուն թիւն է 17,600, որոնց 3,387ը՝ վիրաւոր, 740ը՝ ջղային գրգռութեան ենթակայ եւ 3,075ն ալ՝ ծանրապէս հիւանդ։

Թոքիօ.—Ճապոնի ծովային պաշտօնարանին եւ ամբողջ երկրին մէջ բուռն զգացում մը կայ մարտանաւերը բուն իսկ Ճապոնի մէջ չինելու համար։ Ճապոն այդ տարիթիւ բազմաթիւ նաւաշինարաններ պատրաստած եւ արդէն սկսած է գործադրել նաւային չինութեան ընդարձակ ծրագիր մը՝ երկու խօշոր զրահաւորներու շինութեան համար։

—Տակաւին չհասկացուեցաւ թէ հաւքայոյի հիւսիսային կողմը սառոյցներուն մէջ բռնուած նաւը ո'ր ազգին կը պատկանի, վասն զի ասոյցի կարներէն անկարելի է այդ նաւին մօտենալ, որ բոլորովին չրջապատուած է։ Երկու ուրիշ նաւեր, որոնք Սուէի նեղուցը անցնիլ փորձած էին, սառոյցներէն բռնուած են։ Կը կարծուի քէ Ճապոնական նաւեր կը հանին այդ նաւերուն վրայ զոր պիտի գրաւեն, երբ սառոյցներէն ազատին։

—Տալիի մէջ ատենէնէ Ցինոյներ գլխատուեցան, պաշտօներ ոլոր փորձած ըլլալնուն համար։

Լոնտոն.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնի նոխարարական Քացուրա կոմսը, գաւառային կառավարիչներու ներկայութեանը հրապարակախօսութիւն մը կատարած ատեն, յայտարարեր է որ Ճապոն բրոյած է պատերազմը չարունակել ամենամեծ ուժգնութեամբ։

—Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն Սրանդարտի.—Ճապոնական դեսպան Թաքահիրա կոմսը կը յայտարարէ թէ ան ինք եւ ոչ ալ Ճապոն հաշտութեան համար բանակցութիւն չեն կատարեր. նաեւ կը հերքէ այն լուրը թէ Ռուզվէլթ նախագահին հետ իր կատարած տեսակցութեան իմաստը թեղերպուրկ հեռագրած ըլլայ։

—Շանկայէն ուղղուած հեռագիր մը նայելով՝ տեղ այն չինական փոխարքան որոյեր է երկու լանատարկներ ալ դրիել Ֆու-Թիէնի հարեքները. նաեւ Ման-Եանկի եւ Բէյ-Եանի նատարժիններէն առնուած մարտանաւեր պիտի պաշպանեն այդ հարեքներուն նաւանանգիստները։

—Հաղարիէն կը հեռագրեն Տայլի Մէյլի.—Գերմանական Համպուրգ-Ամերիքա շոգենաւային Ընկերութիւնը ստացեալ շոգենաւեր վարձնց Ռուսիոյ՝ իբրեւ փոխադրանաւ ծառայելու համար։ Պայմանագրութիւնը կը արամադրէ թէ այդ շոգենաւերը եթէ բռնուին, Ռուսիա անոնց իւրաքանչիւրին գնման արժէքը պիտի հատուցանէ։ Տասերկու շոգենաւերը մարտ 1ին ճամբայ պիտի ելլեն Համպուրգէն՝ ռուսական դրօշով՝ ածուխ եւ ուտելիք բեռցած, ռուսական երիտասարդ ու երրորդ նաւաստիներուն համար, որոնց պիտի ընկերանան մինչեւ Մոլրանդոյն Արեւելք։ Վերջին հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա այդ շոգենաւերէն երկուքը գներ է՝ իբրեւ օժանդակ-յածուարակ գործածելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Խորհրդարանին մէջ.—Պ. Պեպէլի ճառը.—Ծովակալ Թիրբիցի պատասխանը.—Վարկերը հուսարկուած.

Պերլին, 26 փետր.—Երէկ, Խորհրդարանին մէջ, վիճաբանութիւն կատարուեցաւ ծովային պաշտօնական նիստացոյցին վրայ։ Երեսփոխանները չատ քիչ էին թատ։ Ծանձնախումբը 6,600,264 մարքի գնդեց նիստացոյցը։ Պ. Պեպէլ ի վերհանեց նաւատորմի Ընկերակցութեան կազմեցեալ բրոշիւրը՝ ի նպաստ նաւային ուժերու լուսաբանման։ Դաշնակցային իշխանները կը հավանաբարեն գայն, իսկ նոր բարները անդամ չեն։ Հանրական չէ որ անհամաձայնութիւն մը ծագի Վիլհելմ Բ.ի եւ Ընկերակցութեան փոխադարձութեան մէջ։ Պ. Պեպէլ յարեց թէ մոլորվրեան վրայ պիտի ծանրանային անդրդիմ ասուրքերը, եւ թէ լաւ դրութիւն ի չէր տարիկ։ Փոխարքին ի կարդ բանախօսութիւնը, պարզեց թէ պէտք չկար նաւատորմի լուսաբանման։ «Անգլիոյ հետ կռուի բանուելու վախ չունինք։ Երբ Ֆրանսայի եւ Ռուսիոյ հետ պատերազմինք, հարաւանները վճռական պիտի ելլան ցամաքի վրայ, մանաւանդ որ Ռուսիա տասը տարիէն պիտի կրնայ դասել իրեն զինքը։ Ասանք այնպիսի պատճառներ են, որոնք կը հակառակին գերման նաւատորմին լուսաբանման, եւ որոնք պարտէն մեզ թիւրգրել։ ուելի տարաղական պարտականութիւններ կատարելու ի նպաստ քաղաքակրթութեան։ Անգլիոյ հարաւան է, յայտարարած է թէ չի կրնար պահել մեծ նաւատորմ մը եւ զրուցը բանակ մը։ Մինթէ Գերմանիա բաւականապէս հարուստ է։» Ծովային նախարարը պատասխանեց, ըսելով թէ Ընկերակցութեան տանձնած գործը ամենազվարճի արժանի է, թէեւ կարելի չէլայ ամբողջովին գործադրել անոր ծրագիրը։ Զանազան կուսակցութեանց պատկանող երեսփոխաններ խօսք առնելով՝ պաշպանեցին նաւատորմին լուսաբանման գաղափարը։ Ի վերջոյ եւ լուսաբանման յանձնաժողովին կազմէ տարաբերեալ վարկերը քուէարկուեցան ժողովին կողմէ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ցեղի ճախապատարումը ասասկացած.—Սեւամորթներուն դէմ։

Ուաշինկրթն. 27 փետր.— Ցեղի նախապաշարումը ամէն տեսէ աւելի տարածուած է Մ. Նահանգաց մէջ։ Օրինագիր մը ընդունուեցաւ Իլինոյս Նահանգի մէջ, որուն համաձայն, մանուկներն որը արգիլուած են սպիտակամորթներու եւ փիլիպան մէկ ուրիշ ազգի ներգաղթներու միջեւ։ Այդ միջոցը տարկուած է՝ Ինտիանի համալսարանի փիլիպեան ուսանողներուն եւ մանկամարդ Ամերիկահայերուն միջեւ կնքուած մասնաւորութիւններուն հետեւանք։ Գալիֆորնիայի Սեւամորթներուն նկատմամբ սեւացուած տարաբերութեան, սպիտակամորթներուն դէմ արձակուած խեղեվիճներու կը լսեցի։ Սեւամորթներու վարժարանի մը մէջ հրապարակախօսութիւն ընող սպիտակամորթի մը անլսելի մատնութեան մատնուեցաւ իր բարեկամներու եւ ծանօթներուն կողմէ, այնպէս որ սպասուեցաւ հրաժարել երկրէն։ Ուսուցիչ մը երկու սեւամորթ աղջիկ դպրոց ընդունած ըլլալուն համար՝ պաշտօնազրկեցաւ։

4/0 ՕՍՄ. ՓՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ ԳԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ա. Սեռի

Այս փոխառութեան պարտաթղթի ապրերուն կը ծանուցուի թէ պարտատէրը լուսնչիկայ մարտ 1ին ստացող վճարմանայ ապառները պիտի վճարուին այդ թուականէն սկսեալ Օսմ. Պանքային Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին արժէքաթղթերու դիւանին կողմէ։ 20 անգլ. տոկոսանոցի արժէք ունեցող իւրաքանչիւր պարտաթղթի՝ 44 ղրուշ սակերդրամ, ներկայացնելով ստորագրեալ պարտաթղթերը, որոնց վրայ դրոշմ պիտի փակցուի։

Կրնան օրինակներով ներկայացուիլ «պարբրոն»ներուն «Ֆորմիլ»ները պարտաթղթի ապրերուն արտադրութեան տակ պիտի դրուին ամսոյս 25էն սկսեալ։ 6—25

5|18 փետր. 1905

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիական դեսպանի մը մահը.— Կալիսի թեխանին եւ թեխանուհիին պոյոյը։

Լոնտոն, 27 փետր.— Պրուսայի մէջ մեռեր է Լիզպանոյի անգլիական դեսպան Սըր Մարթէն Կասլէն։ Հանգուցեալը, որ Մոտերայի մէջ յարթակուելէն պաշտպանուած էր անգլիական շահերը, երկու տարի իբր քարտուղար պաշտօնավարած էր Բարիզի դեսպանատան մէջ։ Այդ առաջ դիրք մը կը գրաւէր անգլիացի դիտանդեսներուն մէջ, ուր իր կորուստը զգալի պիտի դառնայ։

—Հնդկաստանի նախարարութիւնը զեկոյց մը հրատարակած է ի մասին կալլեսի իշխանին եւ իշխանուհիին Հնդկաստան այցելութեան։ Իշխանն ու իշխանուհին Հնդկաստան պիտի երթան 1905 նոյեմբերի սկսեալ։ Մինչեւ 1906 մարտն հոն պիտի մնան։ Գլխաւոր նահանգներն ու քաղաքները պիտի այցելեն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Խորհրդարանին մէջ.—Պ. Պեպէլի ճառը.—Ծովակալ Թիրբիցի պատասխանը.—Վարկերը հուսարկուած.

Պերլին, 26 փետր.—Երէկ, Խորհրդարանին մէջ, վիճաբանութիւն կատարուեցաւ ծովային պաշտօնական նիստացոյցի վրայ։ Երեսփոխանները չատ քիչ էին թատ։ Ծանձնախումբը 6,600,264 մարքի գնդեց նիստացոյցը։ Պ. Պեպէլ ի վերհանեց նաւատորմի Ընկերակցութեան կազմեցեալ բրոշիւրը՝ ի նպաստ նաւային ուժերու լուսաբանման։ Դաշնակցային իշխանները կը հավանաբարեն գայն, իսկ նոր բարները անդամ չեն։ Հանրական չէ որ անհամաձայնութիւն մը ծագի Վիլհելմ Բ.ի եւ Ընկերակցութեան փոխադարձութեան մէջ։ Պ. Պեպէլ յարեց թէ մոլորվրեան վրայ պիտի ծանրանային անդրդիմ ասուրքերը, եւ թէ լաւ դրութիւն ի չէր տարիկ։ Փոխարքին ի կարդ բանախօսութիւնը, պարզեց թէ պէտք չկար նաւատորմի լուսաբանման։ «Անգլիոյ հետ կռուի բանուելու վախ չունինք։ Երբ Ֆրանսայի եւ Ռուսիոյ հետ պատերազմինք, հարաւանները վճռական պիտի ելլան ցամաքի վրայ, մանաւանդ որ Ռուսիա տասը տարիէն պիտի կրնայ դասել իրեն զինքը։ Ասանք այնպիսի պատճառներ են, որոնք կը հակառակին գերման նաւատորմին լուսաբանման, եւ որոնք պարտէն մեզ թիւրգրել։ ուելի տարաղական պարտականութիւններ կատարելու ի նպաստ քաղաքակրթութեան։ Անգլիոյ հարաւան է, յայտարարած է թէ չի կրնար պահել մեծ նաւատորմ մը եւ զրուցը բանակ մը։ Մինթէ Գերմանիա բաւականապէս հարուստ է։» Ծովային նախարարը պատասխանեց, ըսելով թէ Ընկերակցութեան տանձնած գործը ամենազվարճի արժանի է, թէեւ կարելի չէլայ ամբողջովին գործադրել անոր ծրագիրը։ Զանազան կուսակցութեանց պատկանող երեսփոխաններ խօսք առնելով՝ պաշպանեցին նաւատորմին լուսաբանման գաղափարը։ Ի վերջոյ եւ լուսաբանման յանձնաժողովին կազմէ տարաբերեալ վարկերը քուէարկուեցան ժողովին կողմէ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ցեղի ճախապատարումը ասասկացած.—Սեւամորթներուն դէմ։

Ուաշինկրթն. 27 փետր.— Ցեղի նախապաշարումը ամէն տեսէ աւելի տարածուած է Մ. Նահանգաց մէջ։ Օրինագիր մը ընդունուեցաւ Իլինոյս Նահանգի մէջ, որուն համաձայն, մանուկներն որը արգիլուած են սպիտակամորթներու եւ փիլիպան մէկ ուրիշ ազգի ներգաղթներու միջեւ։ Այդ միջոցը տարկուած է՝ Ինտիանի համալսարանի փիլիպեան ուսանողներուն եւ մանկամարդ Ամերիկահայերուն միջեւ կնքուած մասնաւորութիւններուն հետեւանք։ Գալիֆորնիայի Սեւամորթներուն նկատմամբ սեւացուած տարաբերութեան, սպիտակամորթներուն դէմ արձակուած խեղեվիճներու կը լսեցի։ Սեւամորթներու վարժարանի մը մէջ հրապարակախօսութիւն ընող սպիտակամորթի մը անլսելի մատնութեան մատնուեցաւ իր բարեկամներու եւ ծանօթներուն կողմէ, այնպէս որ սպասուեցաւ հրաժարել երկրէն։ Ուսուցիչ մը երկու սեւամորթ աղջիկ դպրոց ընդունած ըլլալուն համար՝ պաշտօնազրկեցաւ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Սըր Թոմաս Պարքիլ Գերմանիոյ մէջ.— Երկու երկիրներուն յարաբերութիւններ.— Լոգարի մը կարծիքը։

Պերլին 27 փետր.— Վիլհելմ կայսրը չէ ուզած ընդունիլ Սըր Թոմաս Պարքիլը, որ Գերմանիա կը պարտի, անգլիագերման մերձեցումի մը համար աշխատելով։ Խնդրութիւնն կուսակից Անգլիացին դառն լուսաբերութիւն կրած է, եւ Մարկեզ Բոսսրի մէկ աշխատակցին հետ տեսակցութեան մը մէջեցին՝ ծովային պաշտօնական մը։ Պ. Ա. Լիի մասին վերագրած է այդ անոյշագրութիւնը, որպէսզի Վիլհելմ Բ. իր պատերազմի սպառնալիքը մոռնայ եւ ծովային յարաբերութիւնը։ Սըր Թոմաս Պարքիլ, էսաւ Թէ Անգլիոյ մէջ արժանաւորապէս կը գնահատուի Վիլհելմ կայսր մասնագիտութիւնները։ Անգլիոյ խաղաղասէրը կը լսուայ որ անգլեւ գերման առեւտրականդաշնագիր մը կնքուի, եթէ երբեք Պ. Զեմպերլէնի մաքսային ծրագիրը քաւարարուի իսկ։

—Պերլինի Թակ լրագիրը յօդուած մը կը հրատարակէ անգլերերման յարաբերութեանց վրայ, որ Գերմանիոյ մէջ կը նկատուի իբր ճշգրիտ ցոյցացուցիչը երկրին զինուորական շրջանակներու կարծիքին։ Այդ յօդուածին հեղինակը կ'ըսէ թէ երկու երկիրներու յարաբերութեանց գաղութիւն ունեցող ցաւութիւնը ա'չ թէ Գերմանիոյ, այլ Անգլիոյ կողմէն եկած է։ «Երկու բան կայ, զորս չեն կրնար մատնանիլ Անգլիացիները, կ'ըսէ յօդուածագիրը։ այն է մեր առեւտրական մրցակցութիւնը եւ գերման նաւատորմին յարատեւ զարգացումը։ Այս երկու ազգներուն անգլիական ժողովուրդներուն վրայ առաջ բերած ազդեցութիւնը կ'ուզեն՝ հեռաւ հեռաւ տարիներուն բոլորովին հետ, որ մինչեւ մեր յոյսն ու պարտքը կը հարկադրեն մեզ ուշադրութիւնները արտաքին թիւններ, եւ ուելի զորաւոր դարձնելու մեր նաւատորմը։ Գերմանիոյ ապագան կը պահանջէ այդ բանը»։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Բարձ. Նախկի իշխանութիւնին ապարանքին Քէթխիւտա կարգադրեցաւ պետական Խորհուրդին անդամներէն Հաճի Հաֆըզ Ֆէյզի էֆ. պահելով հանդերձ իր այդ պաշտօնը։

— Բժշկական վարժարանին Թղթակցութեանց առաջին քարտուղար անուանուեցաւ նոյն վարժարանին վերատեսչութեան քաղաքային բժշկական գործոց Թղթակցութեանց դիւանին Տնօրէն Շեֆիպ պէյ։

— Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղար անուանեցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Հասան Սալահէտտին պէյ, որոն այդ տեղիս Սանիէի ասպիտան արուեցաւ։

— Խարբերդի նահանգին ալֆիֆերար անուանուեցաւ եվմասկան Խորհուրդին միւմեյիզներէն Պէքիր Սամի պէյ։

— Առաջին Ֆէրիգութեան ասպիտան արուեցաւ Սպարապետի Դիւանի գինուորական ատենագրին նախագահ եւ գինուորական ընդհանուր դատախազ Բէյհան փաշայի։

— Միլիվոյութեան ասպիտան՝ Սպարապետի Դրան Քնդանօթանէներու ճիւղին դեր-նախագահ գնդապետ Հէքիզի պէյի որ պիտի պահէ իր այդ պաշտօնը։

— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ կայս. Թիկնապահ գնդապետ Մուսթաֆա պէյի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Կ. Գալաթայի ֆրանսական հիւպատոս Գ. Գալեւի եւ չորրորդ կարգի՝ ֆրանսական դեսպանատան կցորդ Գ. Քիւրի։ Երրորդ կարգի Մաճիտիէ՝ Սկիւտարի ասպետ-զինուորներու վարժարանին վերատեսուչ ասորիացի սպաներէն դերգնդապետ Ռիզքիր պէյի եւ չորրորդ կարգի՝ նոյն վարժարանին ուսուցիչներէն հարիւրապետ Տաւրլաս էֆ.։

— Առաջին կարգի Շէֆքատ՝ անգլիական դեսպանատան գործակատար Գ. Թաունլէի կնոջ՝ Լէյտի Սիւզան Թաունլէի

— Իմթիազի սպի եւ արծաթ չքաղդամ՝ Սեւ Լերան գործակատար Գ. Մաթանովիչի։

ԿԱՅՍ. ՀԱՐՍԱՆԻՔ.—Վեհ. Սուլթանին դուստրը՝ Բարձ. Նախկի իշխանուհին եկէգ հասատատուցաւ Տէֆթէրտար Գրունը՝ ծովային նախարար վարձանեալ Հասան փաշայի ծովակալութեան պարանքը որ գնուած է կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան կողմէ։

— Հայ-Հռոմէականներու Ս. Գաբրիելը ու Հրեաներու Խոսամ Գալէի գայմագամը, երեկ, կայս. Գալատա երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին կայս. հարսանիքին առթիւ։

— Գալիկարաց Էկզարքարանին գործակատար նշանուած էֆ. տողի օրը կայս. Գալատա գնաց եւ Ս. Էկզարքին շնորհաւորական մէկ ուղերձը մատոյց՝ կայս. հարսանիքին առթիւ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Իտալիոյ դեսպանը, երեկ, Բ. Դուռը երթալով ներկայացուց Մեծ-Եպարքոսին, որոնք գործոց նախարարին եւ Խորհրդականին հետ։

— Իտալիոյ դեսպանը, յետոյ, անուններու, հանքերու եւ երկրագործական պաշտօնարանը երթալով, այցելութիւն ուսաւ Սէլիմ Մէլհամէ փաշայի։

— Գերմանիոյ դեսպանը, երեկ առաւ, որոնք գործոց նախարար Թեվֆիզ փաշայի ապարանքը երթալով ներկայացուց Ն. Վեհմէտիեան հետ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ.—Տեսա, օսմ. արտաքսուղթերուն վերջերս կրած մեծ բարձրացումին վրայ խօսելու առթիւ, կ'ըսէ թէ Օսմ. Պանքային պարտաթուղթերն ալ 602 ֆր.ի բարձրացած են, թէ սակարաններու մէջ այդ պարտաթուղթերուն համար կատարուած գործառութիւնները պահուած եղած են բարձրացումին եւ թէ նկատելութեան առնելով Օսմ. Պանքային պարտաթուղթերը հասոյթի չատ հաստատուն աղբիւր մը կը կազմէին։

ՇՈՎՍՅԻՆ նախարարութիւնը գրեց պէտք եղած տեղերը որ առեւտրական նաւատորմներու վարժարանին ալ տարուան չրջանաւարտները՝ քառներեք հոգի ուսումի իբրեւ օգնական նաւապետ, նաւաստացուցիչներու պաշտօնաներու հեռաւորդ եւ կամ իբրեւ գրագիր ծառայելու համար ընդունուին Մախաուսէի ու Ռոկեղլիւրի չոգենաւերու վրայ։ Ասոնց եօթը Մախաուսէի ու Ռոկեղլիւրի չոգենաւերու վրայ պիտի ծառայեն, իսկ տասնըվեցը՝ Շէրքէթի Խայրիէի եւ օսմ. ազգի չոգենաւային Ընկերութեանց մէջ։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսուչ Հէքիզի պէյ հիւանդ ըլլալով երեկ չկրցաւ իր պաշտօնատեղին երթալ։

ԱՀՄԷՏ ՓԱՇԱ, կայս. Թիկնապահ, կայս. նամատորին քանի եւ նամային առաջմաթերգներու ու թարգիլանաւերու յանձնաժողովներուն նախագահ, որ հիւանդ էր, սկսած է ապաքինիլ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը եւ Սըր Նիքոլաս Օ'Բրանտ, երեկ, Կ. Գալիս ժամանեցին Արեւելեան ճեպընթացով։ Սիրքէճիի կայարանին մէջ ընդունուեցան դեսպանատան պաշտօնեաներուն եւ անգլիական գաղթականութեան երեւելիներուն կողմէ։

—Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին Թարգմանները Սիրքէճիի կայարանը երթալով, բարի գալուստ մաղթեցին Ա. գրիգոր դեսպանին ու դեսպանուհիին։

ԲԱՐԻԶԻ մէջ օսմ. առեւտրական անեկ մը հաստատելու ծրագիրը, կ'ըսէ Մոնիդիտոր, քիչ մասնէն պիտի իրականանայ։ Չնորհիւ նախաձեռնութեանը քանի մը երեւելիներուն Բարիզի օսմ. գաղթականութեան որ, ինչպէս յայտնի է, կը բաղկանայ մեծ մասամբ սեղանաւորներէ, վաճառականներէ եւ ճարտարագործներէ որոնց մէկ քանին չատ փայլուն դիրք մը ունին բարիզեան ընկերութեան մէջ։ Կ'ըսուի նաեւ թի Բարիզի մէջ օսմ. առեւտրական գործակալ մը կարգուած է, որ խիստ ծանօթ ու ձեռնհաս անձնաւորութիւն մըն է։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը, երկրին զանազան կողմերը երեւան ելած ասվին տարիներ կատաղի երկրագործներուն բաշխելու համար, հազար վագոն եգիպտացորեն պիտի գնէ օսմ. երկիրներէն։ Այդ եգիպտացորենները Սէլանիկի նաւահանգիստին մէջ պիտի յանձնուին ռումանական պաշտօնեաներու։ Առկէ զատ Ռումանիոյ կառավարութիւնը 1500 վագոն վարսակ ալ պիտի գնէ։

ՈՒՆԱՏԱՒՈՐՆԵՐ.—Գահիրէի լրագիրները կ'ըսեն թէ այս տարի Սուէզի ջրանցքին համրով հիմաղ գացող ուխտաւորներուն թիւն է 13,367, եգիպտական ուխտաւորներունը՝ 14,287 եւ Գամարանի մաքարանցը գացողներունը՝ 19,280։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութիւնը եւրոպական 1319 տարուան իր ամբողջ գործառնութեանց մէկ վիճակագրութիւնը պատրաստած է, որ պիտի տպագրուի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՔՈՆԵԱՔՆԵՐԸ.— Սոֆիայի հելլենական ընդհանուր հիւպատոսը տեղեկագրեր է իր կառավարութեան թէ Գուլկարիոյ մաքառաւորները կ'արգիլեն հելլենական քանեաքներու մուտքը, վասն զի քիմիագէտները զանոնք տարրալուծելով տեսրատ չեն գտներ։

ՕԹԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ.—Գրուսոյի էրթաղրուլ գաւառին Գալոնուք գիւղախուսքին մէջ չատ ձիւն տեղացած ըլլալով երկաթուղիի ճամբան գոցուեր է։ Անցեալ երեքշաբթի երկաթուղիի Ընկերութիւնը մեքենաներու միջոցաւ ճամբան բացեր է։ Այդ պատճառով նոյն օրը կառախաւմները երկուքուկէս ժամ ուշացեր են։ Անցեալ հինգշաբթի գիշեր Գալոնուքի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է, առանց վատնգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

— Անցեալ շաբաթ գիշեր Սէլանիկի մէջ հարուստին հալէ մը եռաքը լրդհոս անձրեւ տեղալով, չորկայ լեռներուն ձիւները հալեցուցեր է։ Օդերը բացուեր են՝ գարունը ուտաղ մեղմութեամբ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻՆ կը գրեն թէ Թիֆլիսի ու Երեւանի մէջ մէկ ամիսէ ի վեր քաղաքական դէպք ու մահ պատահած չըլլալով, Էրզրումի նահանգը ժամանողներու մասին տեղեկութիւնները մրցողները վերցուեր են։

ՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— Իգռամ կը ծանուցանէ հետեւեալ անանկութիւնները.— Գարքէոյ, Թրամուէյ Ճատաէի հաստատուած, կօշկակար Սիւլէյման եւ Բեքրա, Մեծ Փազար, Բանիա եկեղեցիին մօտ փաղցին մէջ՝ ժանեակ վաճառող Էրիսթարմ։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիին Շէրդ շաբաթաւան, փետր. 12էն 18 (Ն. Տ.), հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար ասպէս եղած է.— Հայաթ Փաշա-Լիկիւրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 5,482 ֆր. Նախորդ տարիէն 2,490 պակաս եւ միւս շաբաթներէն 307 աւելի։ Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 3,666, նախորդ տարիէն 1,165 աւելի եւ միւս շաբաթներէն ալ՝ 2754։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ օտար վաճառականութեան պատուիրակները, որոնք մինչեւ հիմա ի պահանջել հարկին միայն կը գումարուէին, ասկէ վերջը ամեայն կերպով պիտի գումարուին։ Երկերկու ներկայացուցիչ ունին արդէն գերման, ամերիկեան, անգլիական, աւստրահունգարական, պելճիական, սպանիական, ֆրանսական, հելլենական, իտալական, հոլանտական, ռումանական եւ ռուսական վաճառականութիւնները։ Վերջին նիստին մէջ դիւանը կազմուած է հետեւեալ կերպով.— Նախագահ՝ ֆրանսական առեւտրական տենեկին նախագահ Գ. Էրնէսթ Միրօ, դեր-նախագահ՝ իտալական առեւտրական Սենեկի նախագահ Գ. Իս. Ֆէրնանտէզ եւ Լ. Հերրլոթ արտոնատէր Տօքթ. Լուի Մրցցի, քարտուղար՝ հելլենական առեւտրական տենեկին Թերթին Տնօրէն Գ. Մարկուիթիս եւ ռումանական չոգենաւային Ընկերութեան ընդհանուր գործակալ՝ Գ. Ժ. Սէյմերի, եւ գանձապահ՝ Գ. Ֆոթէն Բուրօ։ Այս առթիւ Գ. Էրնէսթ Միրօ բանախօսութիւն մը ընելով, ըսաւ թէ այս նիստերուն տեւական հանգամանք մը տալ կ'ուզուի՝ ջանալու համար որ Կ. Պոլսոյ վաճառականութիւնը ա՛լ աւելի ծաղկի, եւ «այսպէսով նպաստելու բարգաւաճմանը համար երկրի մը՝ ուր լոյն ասպընջականութիւն մը կը գտնենք»։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ առեալ, երեկ, գրաւոր Վասիլ անուն պարեպղան մը որ անցեալ տեսակ.ին Գալոյ Լակի Ալի Փաշա թաղը բանտարկեալի պարակի մէջ սպանած էր իր ընկերը՝ պարեպղան Ֆօթին։ Վասիլի արարքը հաստատուելով, դատապարտուեցաւ առերիզեալ արարան ատամանակիր ալեխաութեան։

ՋԷՇՄԷԷՆ կը գրեն թէ անցեալները քանի մը հոգի նոյն քաղաքին հարուստներէն մէկին տունը մտնելով, առ տիրոջ ձեռքերը եռացող ձէթի մէջ դրեր եւ մարմնոյն զանազան մասերուն վրայ եռացող ձէթ լեցնելէ ետքը, երկու հարիւր ոսկին յափշտակեր ու փախեր են։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Շատ փայլուն կերպով տեղի ունեցաւ Գալատայի դեսպանին կողմէ արուած պարահանդէս-նուագահանդէսը, երկէկ գիշեր, Բերա Բէյլէթի սրահներուն մէջ, ուր ժամադիր եղած էին մայրաքաղաքի բարձր դասու պատկանող հայ եւ օտարազգի ծանօթ ընտանիքներ եւ անձնաւորութիւններ։ Գեղեցիկ ու պատերը զարդարուած էին պարսկական ծաղրագին գորգերով եւ չալերով։ Ճոխ ու գեղեցիկ արդուզարդեր կը նշմարուէին։ Ճոխ շքասեղան մը հրաւիրեալներուն տրամադրութեան տակ կը գտնուէր։ Ներքինարուն մէջ կը նշմարուէին անառաց, հանքաց եւ երկրագործութեան նախարար Սելիմ Մէլհամէ փաշա, հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան խորհրդական Նէֆիպ Մէլհամէ էֆ., Օսմ. Պանքայի Տնօրէն Բանիերի պէյ., պետական Խորհուրդի քարտուղարային հիւղին անդամ Մուսթաֆա Զարեհ էֆ. Տիլպէր, Ֆարթէտարի էֆ., նաւային ֆէրիզ ելեռ փաշա, ռազմական քանիկ Լէֆթիլան էֆ., եւ Աւստրիոյ, Իտալիոյ, Գերմանիոյ, Ռուսիոյ, Պելճիքայի, Ռումանիոյ, Շուէտ-Նորվեկիոյ, Սպանիոյ, Հոլանտայի դեսպանները, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Սերպիոյ եւ Գալկարիոյ դրագրատարները, Գրիգոր խան Շամամեան եւ Տիկին ու որդիք, Տիկին եւ Օր. Ն. Սէֆերեան, Տէր եւ Տիկին Մարթէն Թակերեան, Ռաֆէլ էֆ. Եաղճեան, Սեպուհ պէյ Մաքսուտ, Տիկին Ն. Նէրսէս եւ Օր. Անանա Ներսէս, Բիւտ Լօթի, Գ. Գարթ, Գ. Կարապետեան, Տէր եւ Տիկին Գեորգ Խորասանճի, Արմենակ էֆ. Սաղէզ, Տէր եւ Տիկին Լէոն Սերվիչեան, Ֆիլիպոս էֆ. Մարկոսեան, Գարսէկ գաղթականութեան երեւելիները եւայլն։

Գարահանդէսը սկսաւ ժամը 4ին եւ պարերը մեծ ոգեւորութեամբ տեղի ունեցան։ Քոքիլիոնը չատ լաւագոյն տեսակներուն։ Իշխանը իր հիւրերուն բաժնեց նուէր-լուսանկներ, որոնք մեծ ընդունելութիւն գտան։ Գովելի մասնաւորմամբ մը, նուագահանդէս մըն ալ տարբերած էր ուրիշ շքեղ տարի մը մէջ, որուն մասնակցեցան Տիկին Քամանթիկէր, Օր. Սիկիրիա Լիւսէնպերկ, Գ. Ֆարլանի, Գ. Ռաֆէլեան, Գ. Զէնթելա, Գ. Սինանեան, Գ. Կոլանէպէրկ, Գ. Թրսեանի, եւ Հիւսէյին խան։ Ներքինարան երաժշտութեան գեղեցիկ կատարներ նուագուեցան ու երգուեցան։ Ժամը ութին ուտեստեղէն պարահանդէսը։ Գարսից դեսպանը Թելի տեղան մը ասաւ հրաւիրեալներուն։ Այսպէս կատարեալ յաղթութիւն մը գաւասոյն պարահանդէսը որ չատ գեղեցիկ կերպով տարբերած էր դեսպանին ծանօթ գեղասիրութեան եւ կարգադիր Մասնախաւմին անձնուէր ջանքերուն շնորհիւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սրբազաղէմէն Գարիարքարան պաշտօնագիր մը հասաւ երեկ, որուն մէջ կը գտնուի Սրբազաղէմի վանքին հին եւ նոր կալուածոց մանրամասն ցուցակը։ Ցիշեալ պաշտօնագիրը միանգամայն կը զեկուցանէ թէ տակաւին ձեռնարկուած չէ վաճառել գեսիններու, շինութեանց ծախսց, արժեզրկոց եւ այլ արժէքաւոր թղթերու քննութեան։

—Ասան ժողովի վերջին նիստին խորհրդակցութեանց արդիւնքը, ինչպէս նաեւ Երուսաղէմէն Տ. Նեսէս Եպսկ. Դէորգեանի ատարգրութեամբ եւ Գալուստ Տ. Գէորգ Սպ. Երեցեանի կողմէ վարչութեան զրկուած նամակներուն պատճէնները, երեկ Գարիարքարանէ ղրկուեցան Սուրբ Աթոռի Ս. Գարիարքին։

—Գարիարքարան է 20 ոսկւոյ նպաստ մը ղրկուեցաւ Տիրապէտիրի արքեպիսկոպոսարանին համար։ Ասոնց ժողովը իր վերջին նիստին մէջ արդէն Մայր Աթոռի եկեղեցական կալուածոց խնդիրը նկատողութեան առաւ, Ս. Հայրապետի վերջին անգամ զրկած կոնդակի մը համաձայն, որով, ինչպէս գրուեցաւ, Ն. Ս. Օսմանիանը տեղեկութիւններ հաղորդած էր եկեղեցական կալուածոց խնդրոյն համար։ Էջմիածնէն հասած տեղեկութեանց համաձայն, Ս. Հայրապետին կողմէ Բեղերպարկ զրկուած պատգամաւորութիւնը, որ կը բաղկանայ Տ. Ներսէս արքեպս. Խուսավերեանէ, Տ. Նահապետ Վ. Նահապետեանէ եւ Տ. Մեսրոպ վարդապետէ, Բեղերպարկ հասած առաջին հրաժարած գաւառ է ներքին գործոց նախարար իշխան Միրզայի եւ կալուածներու եւ դարձեալ ուսումնասիրած խնդրագիրը մասուցեր է իր յաջորդին Գ. Գալիկինի, որ Զարին յանձնելով հրամանի դեր է կազմել յանձնաժողով մը, որպէս զի նորէն ուսումնասիրուի խնդիրը։ Այս յանձնաժողովը նկատելութեան պիտի առնէ նախապէս արուած որոշման մասին Մայր Աթոռէն եւ Գալիլէն եղած գրաւոր դիմումները, օրինական եւ կանոնական առարկութիւնները նկատի առնելով ըստ այնմ Տնօրինութիւն մը պիտի ըլլայ։

—Ամսոյս վարժարաններու տեսուչը գանգատեր է Գարիարքարան, վիճակ ն Գալ. ժողովին դէմ որ դիմեր դարձուցեր է պաշտօնէ։ Խնդիրը արդէն Ռումանիոյ Խորհրդոյ տեղանին վրայ գանուելով, տեսչին այս գանգատագիրն ալ յանձնուեցաւ նոյն Խորհուրդին։

—Կեսարիոյ Գալաթիի գիւղացիները Գարիարքարան գրած նամակով մը, կեդրոնական Կանոնական ժողովին կողմէ քահանայագործելէ դադրած նոյն գիւղի Տ. Գրիգոր քահ. ժամակալեանը պատասխանելով, կը յայտնեն թէ լիւեալ քահանան պարզապէս գործ մըն է մէկ քահանէրու հակառակութեան։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Երէկ, Գասարգիւղի Ս. Թադէոս եկեղեցւոյն մէջ, շքեղ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ պսակադրութիւնը Աստուածատուր էֆ. Հարենցի՝ Օր. Աբրահամ Կ. Եվրէնեանի հետ, կնքահայրութեամբ փեսային մօրեղբօր՝ Վահր. Արքի էֆ. Ուսնեանի։

Հարսնեւորներու ընթրիքը բազմաթիւն մը, Գասարգիւղէն ու Բերայէն, ծանօթ ընտանիքներ ու անձնաւորութիւններ, լեցուցած էր եկեղեցին։

Արարողութեանց նախագահեց Երուսաղէմի Գարա. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան, իր չորէն ունենալով գիւղին քառասնի Տ. Ղեւոնդ Վրդ. Դուրեանը եւ քահանայական դասը։ Երէցեան Սրբազան գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ. «Առաւած ի մէջ սոցա եւ սոցա մի՛ առաւեսցին» բնաբանով, զոր ուսարեալ՝ նորապսակ զոյգին ուղղուած յորդորանքներով եւ երկնային մաղթանքներով։

Գալիկ խարխուղէն հաց, հարսնեւորները իրենց արամադրութեան ներքեւ դրուած կանգերով՝ տասնորդուեցան փեսային բնակարանը, ուր արժանավայել պատասխանութիւններ եղան եւ շնորհաւորութիւններ ուղղուեցան նորապսակ Տէր եւ Տիկին Ա. Հարենցի, ինչպէս նաեւ Ուսնեան, Հարենց եւ Եվրէնեան ընտանեաց անդամներուն։

ՆԵԱՊՆԱԽՕՍԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Գարիարքարանի մէջ. երէկ, տեղի ունեցաւ Վահան էֆ. Թօլիկեանի նշանախօսութիւնը Օր. Հայկանոյշ Մառաքի հետ, երկու կողմի ազգականներու եւ բարեկամներու ներկայութեանը։ Գար. Փոխանորդ Տ. Գարրիել եպիսկոպոս ձեռնադրեցաւ նշանախօսութիւնը, բարեմաղթութիւններ ընելով երկու խանդերուն երջանկութեանը համար։ Ցնծալի հանդիսականներէ ներկայացան Ս. Գարիարքարք Հոր, որ հայրական օրհնութիւններ ասաւ կարճ խրատականով մը, գանուանակութիւն յայտնելով այս բարի դէպ նշանախօսութեան առթիւ։

Վահան էֆ. Թօլիկեան, Գալատիոյ առաջնորդ Տ. Դիոնեսիոս Ա. Գահանային թոռը, ուսումը սոսցած է Գէսպէրեան վարժարանի մէջ, և անդամ է Մանգուանի խմբագրական մարմնին, եւ ալեսաակից նախորդ Լոյսի ու արդի Հանրագիտակի։ Իսկ Օր. Հայկանոյշ Մառաք, թէ իրեր խզնամիա դասարարուհի եւ իրեր գրողանուն մը ունեցած է իրեն համար։ Այս առթիւ խմբագրութիւնս իր անկեղծ շնորհաւորութիւնները եւ խնդակցութիւնները կը յայտնէ Վահան էֆ. Թօլիկեանի եւ իր նշանածին Օր. Հայկանոյշ Մառաքի։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազգ.— Կը ծանուցուի Օսմ. «Բանսոլիտասիոն 4%» պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ 30 թիւ կարգին, որուն պարտամանաժամը 1905 մարտ 1|14ին է, ինչպէս նաեւ վերջին փետր. 1|14ի վիճակահանութենէն «ամորթի» եղած պարտաթուղթերուն վճարումները յառաջիկայ մարտ 1|14էն սկսեալ պիտի կատարուին Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի «կիչէ»ներուն մէջ։ 4—12

Կ. Պոլիս 25 փետր. 1905

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՈՐՈՇԻՉ ԾԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲԵՂԵՐՍԳՈՒՐԳ, 2 մարտ.— Մանչուրիայէն առնուած վերջին լուրերու նայելով, ռուսական բանակին ալ թեւին եւ կեդրոնին վրայ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Զախ թեւին վրայ Թելիսուցան գրաւող ռուսական զօրախումբը այդ դիրքը կը պահպանէ, հակառակ Ճապոնեաց յարձակումներուն, որոնք այսօր ալ եւս մղուեցան։ Թամկուամանի մօտ (միշտ ռուսական ձախ թեւին վրայ) երկու կիրճեր գրաւող ուրիշ զօրախումբ մը Ճապոնեաց ուժգին մէկ յարձակումին ենթարկուեցաւ։ Ռուսերը այդ ճակատամարտին մէջ մեծ կորուստներ կրեցին։ Ռուսական յառաջապահները եւս քաշուեցան Կաբալինկի մօտ գանուող յառաջապահ երկու ամրոցներէ։ Այս առուստնէ ի վեր Ճապոնները կը ամրակոծեն Բալիլովի ամրոցի շրջակաները։

ԲԱՐԻԶ.—Մանչուրիէն կը հեռագրեն թէ Ռուսերը Նանչանբուի մէջ եւս մղեր են ճարտարական ուժգին յարձակում մը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Օքսֆորդցիներ կը հեռագրէ իր կառավարութեան թէ Սանսամարի եւ Քուլիթոլի մէջտեղը գանուած բոլոր դիրքերը գրաւած է։

—Կասպեանի ճակատամարտ մը կատարուեցաւ Լանթիկի մէջ։ Ռուսական հինգ ջոկատներ եւս մղուեցան։

—Մանչուրիէն հեռաւորելը կը հեռագրեն Ռիւթերի։— «Կեդրոնին մէջ ամենէն աւելի սաստիկ եղաւ ճակատամարտը։ Ռուսերը իրենց Թնդանօթներուն կրակը կեդրոնացուցած էին ճարտարական յառաջապահներուն դէմ։ Աստ վրայ Ճապոնները յարձակեցան եւ գիրկընդխառն բուռն ընդհարում մը ունեցան ռուսական զինուորներուն հետ։ Կռիւը խիստ սաստիկ էր։ Ճապոնական յարձակումը եւս մղուեցաւ։ Ռուսերը ունեցան վաթսուն մեռեալ։»

ԲԱՐԻԶ.— Բեղերպարկէն կը հեռագրեն թէ հակառակ պաշտօնական հերքումներու, հաւատեցան կնքման է նպաստ զգացումը ամէն օր կը յառաջադիմէ ամբողջ Ռուսիոյ մէջ։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիտելիքներուն մէջ)։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԵՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 3 մարտ.— Երէկ իրիկուն Թոքիոյէն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ.

«Ճապոնի ընդհանուր պատկերացումը կ'ըսէ թէ ռուսերուն զանազան տեղեկագիրներու նայելով, բուսարար ծանթութիւններ կան՝ զեկուցեալու Ռուսերուն ընդհանուր նահանջը դէպ ի հիւսիս։ Ճապոնները կը յուսան թէ այդ նահանջը խուճապական փախուստի փոխուած է՝ Ճապոնացիներուն չէջուրիկ չարժման չնորհիւ։ (Վերապատմեալ)։

ԴԱՒԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 17 փետրուար

Օսմ. Բանսոլիտ Միաց.	Օ.Ո.	98	26
Ամէնէն բարձր գին	»	98	31
Ամէնէն վար գին	»	98	24
Բուսմէլիի Երկաթուղի դոց	Ֆր.	131	12
Ամէնէն բարձր գին	»	131	75
Ամէնէն վար գին	»	131	—

ԲԱՑՈՒՄ 18 փետրուար

Օսմ. Բանսոլիտ Միաց.	Ռ.կ.	98	21
Բուսմէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	130	75
Շէրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէմի		16	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական Պանքա		432	—
Տէրքոս		251	50
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	65
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» Ժուխանա		2	10
» պարտաթուղթ		488	—
Բարսի Կ. Գալսոյ		511	—
Թրանսվալ		96	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Լիժէրիին Ա		299	—
» » « Բ		268	50
Լավրիսմ		49	50
Անատոլիի երկաթ. բաժնեթուղթ		13	—
» » պարտաթուղթ.		527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ԴՐ.	—	—
» » » չէք	»	110	17½
Բարիզ » »	Ֆր.	22	82½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անմակս չէք	մարք	18	58
Վիէննա չէք	Ֆիորր.	21	78

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	ԴՐ.	97	23
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բոլ Լիմբերիալ	»	90	—
Ռուբիմց	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէճիտիէ	«	—	—
Բուսլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	58

ՀԱՅ. ՊՈՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

1893ի փոխառութեան մասնաւոր եռաշխատարութիւններով

60,000,000 Ֆրանսի կամ 48,960,000 մարք

24ոդ վիճակահանութիւն, քաշուած 1 մարտ 1905ին

158 քաշուած 500 ֆր.նոց կամ 408 մարքնոց

3239	4892	4928	6704	6911	6985
10664	11823	12847	12860	13669	19034
29198	19247	19466	19826	19866	20437
20630	20717	23633	23768	23952	24572
24769	24954	26598	26782	31670	32040
32268	32409	32454	32491	33039	38410
38573	42570	43549	43573	43590	43612
43627	43635	43649	43663	43699	43728
43769	43793	43805	43832	43881	43919
43929	43933	43944	43972	43995	43999
45040	45239	45240	45281	45338	45359
45403	45444	46012	46026	46035	46053
46212	46327	46235	46237	46244	46256
46276	46283	46311	46334	46353	46366
46395	46478	46489	47562	47573	48532
48595	48821	48952	50070	50391	51821
51906	52008	52756	53033	53971	54523
54629	54645	54706	54707	54744	54762
54796	54819	54831	54834	54841	54917
54924	54927	54948	54967	56350	56402
56423	56435	56549	56567	56596	56611
56652	56751	56781	56833	56839	56918
56950	56972	56984	57077	57269	57409
57538	57680	57794	57807	58248	58351
58387	58399	58408	58639	58981	59002
59008	59040	59064	59152	59155	59276
		59400	59737		

32 քաշուած 2500 ֆր.նոց կամ 2040 մարքնոց

69441— 69445	69996 – 70000
70756— 70760	71796 – 71800
71986 – 71990	72596 – 72600
75887 — 75790	78851— 78855
79196 — 79200	03446— 93450
98851— 68855	99051 – 99055
100836—100840	101161 – 101165
101991—101995	102386 – 102390
103306—103310	103701—103705
106411—106415	109666 – 109670
113176 – 113180	113261 – 113265
113676—113680	116731 – 116735
116941—116945	117251 – 117255
117971—117975	118106 – 118110
118716—118720	119176 – 119180
119386—119390	119841 – 119845

* * *

Ազգ.—Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Մանիսա լիճին ձկնարանութեան տարբը չորս տարուան համար վարձակալութեան պիտի տրուի, յառաջիկայ 1|14 մարտէն սկսեալ։ Մասնակցիլ ուզողները կրնան դիմել, հարկ եղած երաշխաւորութեամբ ձկնարանութեան վերատեսչութեան, Կ. Պոլիս, կամ Հմրայի Պարտքի վարչութեան Պրուսայի եւ Պանորմայի ճիւղերուն։

ԸՆԴՀ. Տնտեսութիւն

փետր. 17|3 մարտ 1905 1—4

* * *

Ազգ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ 1904 մարտ 1|14ին սկսեալ հարիւրին երկու (2%) տոկոս մը պիտի վճարուի Փոփոխեալ Մրցեալ պարտքի (Լունիֆիքէ) թուղթերուն 3 կարգին։ Վերոյիշեալ թուղթերուն տոկոսը պիտի վճարուի մինչեւ 1|14 օգոստ. 1905՝ կարգերին վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ, իսկ այդ պայմանաժամէն վերջը պիտի վճարուի միայն Կ. Պոլսոյ մէջ։ 2—5

* * *

Օսմ. 4% Բիլիորիթէ փոխառութեան պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1905 մարտ 1|14ին ուսարտաղ թիւ 29 կարգերին փոխարէնը, ինչպէս նաեւ 1905 փետր. 1|14ի 28րդ վիճակահանութենէն ամորթի եղած պարտաթուղթերու փոխարէնը պիտի վճարուի կարգերին վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ, յառաջիկայ մարտ 1|14էն սկսեալ։ 2—5

14|27 փետր. 1905

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Մեր Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործողներու Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ:
Ընդհանրութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմանագրով ու ամենցեկի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ Ի ԴԷՊ ԺԱՌ ու կենաց՝ շուտաբարձի ժամանակութեամբ եւ հրաշխաւորեալ ասկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագիրի ու մանչ տղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու:
Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ՍԵԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԳԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱՋՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ. Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԱՆՁԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԳԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԳԱՑՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Դավաթեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՍԻՐՈՒԹ Ն. ՊԱՌՆԱԳԴԱՆԻ
Գոլիս Պառնաբաս խան

18 — 21—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԳԱՆՁԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Գոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ Ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ եւ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Առալիա, Առանա, Այտին, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղէքսանդրիա, Էմիրնէ, Էնկիւրի, Պաղատա, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Դաթէմտունի, Բավլա, Տէյէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Թոսիա, Լաոնաքա, Լիմասոլ, Գոհերէ, Մէրսին, Միտիլի, Մանսաղէր, Նիքսիա, Ուշաք, Բորդ-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսուն, Սրվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտարի:

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխանակութիւն կ'ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով:

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ: Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ:

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ:

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կրօնական եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, գանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ:

Օսմ. Գանձան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք: 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր:

Գոյսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը սահմանէ, եւ տակէ դատ ապրանքներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ եւ գոնսիգնասիոնով եւ ազատ տէբոզիթոյով ապրանքներ առնդ կ'ընդունի:

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Գանձային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս տանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժէթուղթեր, ինչպէս Վալ սը Բարիի, Բուտէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակահանութեան արժէթուղթեր եւն. եւն.: Գոյսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բուտլի երկաթուղեաց արժէթուղթերու proukնները եւ Օսմ. Գանձային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 10 տար. ասկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով:

Օսմ. Գանձան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոր կու տայ, պէտքի ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժէթուղթերու յատուկ ատաքէին մէջ կը պահուին: Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալն առ համեմատութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ:

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն ԲԱՓԼԻ ԵՒ ԸՆԿ-

Ա. կարգ Բարիի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ:
15 — 32—50 — Թ. ՌԸՊՈՒ

ԿՈՒՆԱՐ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԻՆ ՄԻՆ

Որ տարեկան երկու անգամ կը բանայ
Լիվերպուլի եւ Արեւելեան մէջտեղ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Սալվանիա	558
Սարտանիա	18300	Քանադեանիա	4347
Լուսիտանիա	12950	Վէրոնա	3225
Քամբրանիա	12950	Բավլա	2945
Սալամանիա	8345	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբիրիա	2938
Խիորուսիա	8120	Սամարիա	2552
Սէլտիա	7392	Ռէնէա	218
Սուսանա	7269	Տէրա	16

Գիմել առ. ՀՈՒԻ Ե. ՍԻՍԸՐ
21—50 — Joly et Seagor

Մէլմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա Բարա Մաւթաֆա փողոց: 14

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1862. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեպտեմբեր 20 բանագիր Տեղեկագրով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Բուրգիոյ, Եէնի Խան ի կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Գանձարանի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Գոլիս Մ. Մ. Ի. Սաքոզ եւ Թոփդի, Շեյխ Իլ Իսլամ խան, Գահէ գաբու թիւ 10
Մաքրիգիւղ. Մ. Ա. Անէքլիքեա, կայսրական հրապարակ.
Գալաթիոյ. Բեսիրի էֆ., չուկուրի հրապարակ.
Գալաթիոյ. Մ. Ա. Անդրէա, Մոտա ճամբէսի.
Գեօյիւքճէրէ. Մ. Ա. Տէմիրճի.
Գալաթիա. Մ. Ա. Բիրժանց, թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա. Մ. Էդիէն Բրէմիզի, Թէվֆիգիէ խան.
Բերա. Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Գանձարանի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի. Մ. Է. Թոսէ, Գեօյիւքճէրէ ճամբէսի, թիւ 187.
Մեծ Կղզի, Բէյօղլ էֆ. Բ. Սամմարիա, Բէնոթ.
Գալիս Ս. Միւնիր գել. Թէրգէզ խան, թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ:

17 — Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ: — 45—50

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ

ՀԻՄՆԱՐԱՆ. ԱՌԱՆՁԻՆ ՀՍՈՒՄՈՒԹԻՒՆՆ. ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆՆԵՐՆԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼԽԻ ԵՒ ԳԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընթացած հրաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած հրաշխաւորութենէն:

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրերէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Բիւրոտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐԻՈՆ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրամատլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, նախկին դանձապետ.
Մ. Օ. ՄԱՋԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Բրէսի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամբուլ, Սուլթան-Համամ, Բաբաժ Քամբրիջողլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Բրէսի Լիոնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տուի այն քննիչին որ կարենար առդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապես: 28 — 34—50

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿՍՈՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ

1903 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գումարն է ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը. որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրեալց վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆր. 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տեղերական բոլորը մէկու հիմա ուրիշ օր եւ է Ընկերութենէի մը լանձնուաց բոլիսներէն աւելի անկասկած եւ շահաւոր պայմանագրութիւն է, լանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, համբարդութեան, մահուան տարիներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առեն: Տիեզերական բոլորը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրեալ վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները դատ դատ նշանակուած են բոլորին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջին նշանակելու առանձնաշնորհում. յետոյինց ապահովագրիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարվան ընելէ յետոյ իրաւանց կորսուած կայ: Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու առվճար մնացած ապահովագրիները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է: Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Գալիս Հաւիթալ խան
Վայվոտա փողոց, Վիթալիս խան
34 — 50 — Ղալաթիա

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհանուր-Քննիչ գործակալաց
22 — Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ. 1905 մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 622
Ապր. Ա. Ճմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	11 —
Գալին խան		11 31
Զումրա		12 15
Արբզ Էօրէն		12 43
Մանասուն		1 12
Գարման	ժմ.	1 43
	մկն.	1 58
Սիարօվա		2 24
Այրանէզ-Տէրպէնտ		3 14
Սլեմա		3 50
Էրէուլի	ժմ.	4 15
	մկն.	4 35
Պուլկուրլու ժմ.	Իրիկ.	4 50

ԴԱՐԶ 621
Ապր. Ա. Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
	ժմ.	5 23
Էրէուլի	մկն.	7 20
Սլեմա		7 47
Այրանէզ-Տէրպէնտ		8 31
Սիարօվա		9 13
	ժմ.	9 37
Գարման	մկն.	9 52
Մանասուն		10 25
Արբզ Էօրէն		10 54
Զումրա		11 30
Գալին խան		12 6
Գոնիա ժմ.	Իրիկ.	12 35

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱՒԼՍՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Մինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ուժգնութեամբ ոչինչ մրցակցութիւն ունին, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Մինկէրի մեքենայ ուզած են գործածել: Մինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքագրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն:

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ:

Մինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Մինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ:

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Գոն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին:
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց:
Կալատա) 1. Մինկէր խան Թիւնէլի եռաս.
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց:
Գալիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2:
) 2. Սուլթան Գալաթա, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 18:
Սկիւտար) Զարշը պոյը, թիւ 120:

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի: Մինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի առանը: 16 — 19—50

ԹՐԱՄԱՅ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԻՔ
Ընդարձակ Հալի Կ. Գալսոյ եւ Օսքեայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Գլասկոս	1000	Գոմէ	1497	Կոգէ	1411	Մարսէ	724
Ալէքթ	3007	Գանկէ	3996	Կրանտ	1695	Մարէնկէ	2273
Անդէլս	1541	Գարսա	895	Հիրօ	775	Մարգէլիզ	3769
Արքսարբ	2877	Գիտա	4311	Հիսաալիզ	1581	Միլբանս	3557
Գասանս	1322	Նոսինս	987	Հին ատ.	3724	Միլ	1057
Գարտիոս	1264	Տուրս	3383	Հորատիս	3656	Մոնդէվիդէս	1735
Գրամէ	1076	Տրարբ	1713	Հոմանէր	505	Մուրմանսկ	2419
Գրիլնս	841	Տինամս	514	Իսպէ	2354	Ռէբրա	1033
Գրէֆմոս	448	Էրոս	2464	Խասոնս	5040	Սիմ	4166
Գէլրս	1371	Էլսանարս	1520	Ն.Ս.Ս	1660	Սն ատիս	4936
Դանիաս	1337	Էրասս	1841	Գ.Էս	1653	Օրլանտա	1535
Դամէս	1244	Գիտս	954	Գ.Ս.Ս	2357	Բալէրմա	1657
Դաքս	1694	Գիրնամ	1826	Գոմնս	1766	Բոլս	510
Գիրանդ	2739	Գլասգինս	849	Լէս	1933	Ռանսոն	2229
Մնսէրս	1831	Գրանդիսարս	4583	Լէգանս	2272	Ռինալտա	1663
Գիլս	3697	Գանիլս	3063	Լիվերս	1643	Բոլս	1613
Գոլդրատս	4325	Գիլանս	1243	Լուէզոս	3791	Սուէզ	1739

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են:
Ալէքս չոգենաւը, նաւապետ Հիք:
Ալէքսս չոգենաւը, նաւապետ Ռէյսրա:
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին:
Օսքիա չոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, մայիս 27ին:
Թայլօ չոգենաւը, նաւապետ Թարն, ապրիլ 15ին:
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22-24, Քիւչիւք Մէլէթ խան, Ղալաթիա — 10 — 46—50

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Փետրուար

Գշ.	13,28	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւսն Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Փիրէ, Թարապլուս-Շամ, Գէորգի, Նոր-Սոսիա, Աղէքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն:
Եշ.	17/2	Օտեսա ժամը 10ին առաւսն:
Երբ.	19/4	Մէթիլիս, Իզմիր, Բիրէ, Աղէքսանդրիա ժամը 10ին առաւսն:
13		Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն: 1—50

ՅՐԷՏ. ԼԻՕՆԷՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի եւ Արեւելեան միջեւ բանեցուց

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքթորիան	10500	Ալամիա	3500
Ամէրիկան	10500	Եմբրէզեն	3500
Գէորգիան	10500	Արոմատն	3000
Լանքասթրիան	9000	Բիմէրնիան	3500
Նիյուսէյնիա	9000	Ատալանտա	3500
Իսլանդիան	8000	Ամէրիկան	2500
Ֆրանսիան	8000	Անսանլուգիան	2500
Նասսաուիան	8000	Բիզանդիան	550
Իմպրէսսիան	8000	Լէսբոսիան	2000
Բաւարիան	5700	Մինոան	900
Վալմանիան	3700	Օսմանիա	80
Ֆրանկոնիան	3700	Լիսբոնա	8
Ֆրանկոնիան	3500		

Ապրանքի տեղեկութիւն կը խնդրուի իրենց ապրանքի ալուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը գրելու յոգնելուն ժամանակն 24 ժամ առաջ:

Աւելի ա եղեկութեանց համար դիմել
ԷՅՎԱՐ ԼԱՆՏՈՒԷԼ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
13 43 50 մանրամասն հէն տեղ

Գլխաւոր ՋԱՐԵՀ ԵՐԻՍՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ—ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 Խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՈՂ Կառ. Թ. 221 Խառն Իրիկ.
Ժ.	Վ.			Ժ. Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1 25
11	7	» Կէօջէ Քիսրէ	»	12 45
12	5	» Սապանճա Բունար	»	12 3
12	59	» Ալաեունա	»	11 7
1	11	» Զէքիւրլեր	»	10 23
2	41	» Տէօյէր	»	9 35
3	10	» Իսճանիյէ	»	8 50
3	34	» Համամ	»	8 23
3	44	» Կապլիկէօլ Համամ	»	8 14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7 43
5	11	» Գէօյիւք Զօղանլար	»	6 50
6	6	» Զայ	»	6 3
6	51	» Իսկիշէհիր	»	5 10
7	15	» Եսասքան	»	4 45
7	46	» Աք Շէհիր	»	4 23
8	18	» Ազարի քէօյ	»	3 43
9	—	» Զավուշքը քէօյ	»	3 5
9	38	» Իւկին	»	2 33
10	25	» Աքն-Խանը	»	1 39
11	20	» Էրբայ-Ինի	»	12 57
11	52	» Մէյսան	»	12 17
12	52	» Բունար-Պաշը	»	11 12
3	30	ժմ. Գոնիա	մկն.	10 30
Իրկն.				Առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՐԻՆԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 112 Խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՈՂ Կառ. Թ. 191 Խառն Իրիկն.
Ժ.	Վ.			Ժ. Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	10 —
12	44	» Աք Պունար	»	9 18
1	24	» Ալբիւ Քէօյ	»	8 46
2	4	» Գէյյիք Ափուր	»	7 58
3	9	» Սարիքէօյ	»	7 1
3	58	» Գիչէր	»	6 4
4	35	» Սասիլեր	»	5 27
5	9	» Գէյյիք Քէօփրիւ	»	5 —
6	3	» Բոլաթլի	»	4 16
7	21	» Մալի Քէօյ	»	2 49
8	15	» Սէնճան Քէօյ	»	1 47
9	—	ժմ. Էսկիւրիւ	մկն.	1 —
Իրկն.				Առաւ.

ԱԼԱՇԵՀԻՐ—ԴԷՆԻԶԼԻ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 222 Խառն Առաւ.	Թ. 324 Խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առաւ.	Թ. 323 Խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
1 5	11 15	մկն. Ալաշեհիր	ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Քէօփրահիսար	մկն.	12 1[illegible]	10 15

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏՍ-ԲԱՇԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 425 Խառն Առաւ.	Թ. Խառն Իրիկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Թ. 426 Թ. Խառն Իրիկն	Խառն Առաւ.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
5 36		մկն. Սասսուրաքար	ժմ.	6 25	
5 54		ժմ. Համիտիէ	մկն.	8 7	